

2015.

Koji su pojedinci i događaji obilježili hrvatsku kulturu

Opet se pokazalo da kultura ne ovisi samo o državnom novcu nego i o individualnoj kvaliteti

Pišu Denis Derk, Ana Lendvaj, Branimir Pofuk, Bojana Radović i Milena Zajović

O

vi su pojedinci i događaji, prema procjenama kritičara i novinara Večernjeg lista, obilježili turbu-

lentu 2015. godinu u kulturi. Bila je to godina kontinuiteta restriktivne državne politike prema kulturi, ali i godina u kojoj je Berislav Šipuš na ministarskom tronu zamijenio Andreu Zlatar Violić. Godina u kojoj su političari (neuspješno) pokušavali utjecati na kazališne repertoare, ali i godina u kojoj je umjetnost još jednom dokazala da ne ovisi (samo) o državnom novcu nego o individualnoj kvaliteti umjetnika samih, i to pogotovo kada se umjetnici nalaze na stranom terenu.

Nakladnička kuća upućenog i marljivog bračnog para **Serdarević** nadjačala je čak i Kineze i Indijce

Duboko zakopane obiteljske tajne Šnajder je pretvorio u snažno prozno djelo koje opisuje, ali i propituje

Istoga dana izašlo je 'Pokoravanje' i dogodio se krvavi napad na **Charlie Hebdo**. Slučajno?

Londonska nagrada za žilavog nakladnika

Da nije uvijek optimističnog Interlibera, izgledalo bi kao da je iza nas još jedna crna godina hrvatskog izdavaštva u kojoj je pokleknuo čak i propulzivni Algoritam. A injekciju optimizma hrvatsko je izdavaštvo dobilo i na proljetnom londonskom sajmu knjige kada je



Fraktura (kojoj volimo tepati da je iz Zaprešića) osvojila nagradu za najboljeg međunarodnog nakladnika za široku publiku koju podržava jedan od najuglednijih svjetskih časopisa za knjigu, nakladništvo i knjižarstvo The Bookseller. Riječ o nakladničkoj kući

upućenog i marljivog bračnog para Serdarević koja je u užem izboru nadjačala i nakladnike iz Kine i Indije. I ove je godine Fraktura objavila sedamdesetak zapaženih knjiga, njihov je autor Luka Bekavac dobio i nagradu EU za književnost, uspješno je orga-

nizirala i Treći festival svjetske književnosti koji bez problema na svojim programima puni i veliku dvoranu kina Europa te je prvi put dodijelila nagradu Mirka Kovača u pitoresknom Rovinju. Za sljedeću godinu već najavljuju novih osamdeset naslova... ●

OBITELJSKA PROZNA SAGA

Bolno iskren i prodoran roman o obiteljskim tajnama

Slobodan Šnajder nagrađivani je dramatičar kojeg hrvatska kazališta uglavnom izbjegavaju i angažirani kolumnist i esejist koji se posljednjih godina okušao i u romanopisanju. Tako mu je krajem godine zagrebački TIM press objavio bolno iskreni i prodorni roman "Doba mjedi" u kojem se Šnajder bavi sudbinama svojih roditelja uglavnom u doba Drugog svjetskog rata na širokom prostoru europskog istoka. U novom romanu autor



Slobodan Šnajder
Poznati dramatičar i esejist objavio ispovjedni roman "Doba mjedi"

propituje i opisuje duboko zakopane obiteljske tajne. Odličan poznavatelj njemačke povijesti i kulture, Šnajder je ispisao snažno prozno djelo o folksdojčerskom dijelu svoje obitelji, napose o ocu Đuri, samozatajnom književniku koji je jedan dio života proveo i u redakciji Večernjeg lista kao redaktor, a kojeg je njegova nacionalnost odvela na poljsko ratište u omraženoj njemačkoj uniformi. O toj se podužoj epizodi Šnajderova oca desetljećima mudro šutjelo i potihlo šušalo. Sada je s povijesne distance ta neugodna ratna epizoda dobila i literarni spomenik kulturi sjećanja i uvažavanja različitosti.

NESTAŠNI FRANCUZ

Houellebecqovo "Pokoravanje" pokorilo cijeli svijet

Vjerojatno se nikada točno neće saznati je li samo pikantna koincidencija povezala dan izlaska novog romana kontroverznog francuskog pisca Michela Houellebecqa "Pokoravanje" s krvavim napadom na časopis Charlie Hebdo. Ali je točno da je "Pokoravanje", u kojem Houellebecq piše i o francuskim predsjedničkim izborima na kojima pobjeđuje političar muslimanske vjeroispovijesti (što ima posljedice napose na francuski sustav

obrazovanja), tjednima prije toga dizalo tenzije u francuskom multikulturnom društvu. Iako Litteris Dražena Katunarića još nije uspio objaviti hrvatski prijevod ovog romana koji je i jesenskim pariškom pokoljem dobio još jednu zvjezdicu krajnje neugodne relevantnosti, hrvatska je publika još i prije ljeta mogla kupiti srpsko i bosansko izdanje i uvjeriti se u Houellebecqove proročke domete i literarnu uvjerljivost. Koliko je poznato, Houellebecq, čije su "Elementarne čestice" na repertoaru Dubrovačkih ljetnih igara izazvale i hrvatski mini skandal, sada živi pod trajnom paskom sigurnosnih službi.